

РЕШЕНИЕ

№ 21129

гр. София, 19.06.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 67 състав, в
публично заседание на 27.05.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Лилия Йорданова

при участието на секретаря Мая Георгиева, като разгледа дело номер **12945** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване (КСО), във връзка с чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.
Образувано е по жалба на А. И. П. с ЕГН [ЕГН] с адрес [населено място],[жк][жилищен адрес] срещу Решение №2153-21-304/04.12.2024г. на Директора на Териториално поделение на НОИ С. – град, с което е потвърдено разпореждане №[ЕГН]/83 от 25.10.2024г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване, с което е отказано отпускането на лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване на основание чл. 74, ал. 1, т. 4 и ал. 3 КСО на жалбоподателя.
В жалбата се развиват доводи за незаконосъобразност на оспорваното решение, както и се твърди да е постановено при съществено нарушение на материалния закон, а именно – смесване на две самостоятелни понятия – дата на инвалидизация и вродения характер на заболяването. Твърди същия да е доказан с множество медицинска документация и експертни заключения. Смята, че пенсионният орган неправилно е отказал исканата пенсия, тъй като жалбоподателят не отговаря на изискването по чл.74, ал.1, т.4 от КСО за наличие на 5 години осигурителен стаж до датата на инвалидизиране. Твърди се, че административният орган неправилно е приложил материалния закон, а именно разпоредбата на чл. 74, ал. 1, т. 4 КСО, при все че е следвало да приложи чл. 74, ал. 3 КСО. Сочи се, че макар за начална дата на инвалидизация да е определена от 06.11.2013 г., увреждането е безспорно установено, че е вродено. По изложени в жалбата доводи, моли за отмяна на оспорения акт и потвърденото с него разпореждане. Претендира разноски.
В открито съдебно заседание оспорващият се явява лично и с адв.И., която поддържа жалбата, претендира разноски за оказана безплатна правна помощ. В дадения от съда срок представя писмени бележки.

Ответната страна, представлявана от процесуален представител – юрк.О., изразява становище за неоснователност на жалбата, а по същество прави искане за отхвърлянето ѝ, претендира юрисконсултско възнаграждение в минимален размер. В дадения от съда срок представя писмени бележки.

Съобразявайки посочените от оспорващия основания, изразените становища на страните и фактите, които се извеждат от събраните по делото доказателства, както и с оглед на разпоредбата на чл. 168 от АПК, определяща обхвата на съдебната проверка, Административният съд, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

На 15.04.2024 г. А. П. е подал заявление за отпускане на лична пенсия за инвалидност, поради общо заболяване, заведено с вх. № 2112-21-2129 /л.46-47/. Към заявлението е приложено Експертно решение (ЕР) на ТЕЛК с №00115 от 20.02.2024 г., с което е определена оценка на работоспособността/вида и степента на увреждане 70 % със срок на определения % трайна намалена работоспособност/вид и степен на увреждане-до 01.02.2027 г. /л.64-65/. В анамнезата към ЕР е посочено, че пациентът е с „лимфангиом в областта на лицето с-ние след неколкостотни оперативни интервенции 2007-2018“. Като дата на инвалидизиране е определена 06.11.2013 г. към заявлението изрично е записано, че са приложени също и съдебно решение №5250/04.08.2023г /л.59-61/, Решение на НЕЛК С. №00655/13.12.2023г /л.62-63/, както и отменящото със същото решение на ТЕЛК №0830/21.09.2021г /л.50/

По повод предходно производство по освидетелстване на лицето от органите на медицинската експертиза, по съдебен ред е обжалвано решение на НЕЛК, по което е постановено Решение № 5250/2023 г. по описа на АССГ, 29 състав. В хода на същото съдебно производство е изготвена СМЕ, заболяването, от което страда жалбоподателят, е окачествено като вродено и е прието като такова и в мотивите на постановения съдебен акт по същество.

С Разпореждане №[ЕГН]/83 от 25.10.2024г. /л.86/ на длъжностно лице по пенсионното осигуряване /ПО/, на основание чл.74, ал.1, т.4 и чл. 74, ал. 3 от КСО е разпорежен отказ за отпускане на исканата лична пенсия за ИОЗ при зачетен осигурителен стаж от датата на инвалидизиране /06.11.2013г./ в размер на 1 година 07 месеца и 26 дни и след датата на инвалидизиране – 5 години, 7 месеца и 09 дни. Депозирана е жалба вх.№1012-21-1335 от 22.11.2024г. /л.90-91/, с която А. П. е обжалвал Разпореждане №[ЕГН]/83 от 25.10.2024г. на длъжностното лице по ПО. Към жалбата е приложен сертификат от 01.03.2022г, издаден от Клиника по Пластична и лицева хирургия Франция, съгласно който П. е носител на вродена малформация –кранио, орбито, лицево тежка малформация – болест на Реклинкаузен на дясната част на лицето, както и че няколко операции са вече извършени в детството и ще се наложат други., извлечение от медицински картон от 10.12.1981г и протокол от ЛКК от 14.06.1995г, съгласно който детето е родено с лицева лимозангиола /л.83-85/. Претенциите са, че пенсионният орган неправилно отказва исканата пенсия, тъй като жалбоподателят твърди да отговаря на законовото изискване по чл. 74, ал.3 от КСО за наличие на една година действителен осигурителен стаж до настъпване на работа като лице с вродени увреждания и претендира отмяна на разпореждането и отпускането на исканата пенсия.

В хода на образуваното контролно производство по реда на чл.117 от КСО Директорът на ТП на НОИ С.-град постановява процесното понастоящем Решение №2153-21-304/04.12.2024г., с което жалбата на А. П. е оставена без уважение като неоснователна. Същото е изцяло аргументирано с ЕР на ТЕЛК №00115/20.02.2024г на органите на медицинската експертиза, които са дали оценка на работоспособността на П. 70% трайно намалена работоспособност с дата на инвалидизиране 06.11.2013г и срок на определения процент ТНР -01.02.2027г. Приел е, че правилно е постановен отказ за отпускане на лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване на основание чл.74,

ал.1, т.4 КСО, тъй като няма пет години осигурителен стаж до датата на инвалидизиране 06.11.2013г, лицето има навършена възраст 31г 11м и 09дни и осигурителен стаж до датата на инвалидизиране 01г 07м 26дни и след дата на инвалидизиране 05г07м09дни, т.е. няма придобит осигурителен стаж до датата на инвалидизиране над 30 годишна възраст -5 години, от които 1/3 действителен осигурителен стаж 01г08м. Съгласно решението не е приложима и чл.74, ал.3 КСО, тъй като съгласно ТЕЛК ЕР №0155/20.01.2014г определя дата на инвалидизиране 06.11.2013г, която е след постъпване на работа и не е по рождение.

При така установената фактическа обстановка се налагат следните правни изводи:

Жалбата е подадена в законоустановения срок срещу годен за обжалване административен акт и от лице с правен интерес, поради което е допустима.

Разгледана по същество, е основателна.

Съгласно чл. 117, ал. 1, т. 2, б. "а" КСО, пред ръководителя на съответното ТП на НОИ се подават жалби срещу разпореждания за отказ или за неправилно определяне или изменение и спиране на пенсиите, добавките и компенсациите към тях, като ал. 3 от същата норма регламентира, че ръководителят на ТП на НОИ се произнася по жалбите с мотивирано решение в едномесечен срок от получаването им. Решение №2153-21-304/04.12.2024г. е издадено от Директора на ТП на НОИ – С.-град, т. е. от компетентен орган по чл. 117, ал. 3 КСО. Потвърденото с него разпореждане също е издадено от компетентен по материя, време и място орган. Оспореното решение е издадено в предвидената от закона писмена форма и съдържа всички изискуеми реквизити, включително фактическо и правно основание за издаване на акта, т. е. решението е мотивирано, така както изисква чл. 117, ал. 3 КСО.

Основателни са доводите в подадената жалба, за неправилно приложение на материалния закон. Административният орган обосновава решението си на основание чл. 74, ал. 1, т. 4 КСО.

В хода на административното производство са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила. Този извод се налага, тъй като административният орган в нарушение на чл. 35 АПК не е изяснил всички факти и обстоятелства от значение за случая. Въпреки че в ЕР на ТЕЛК с №00115 от 20.02.2024 г., е определена оценка на работоспособността/вида и степента на увреждане 70 % със срок на определения % трайна намалена работоспособност/вид и степен на увреждане-до 01.02.2027 г., лицето е приложило множество медицински документи, от органите на медицинската експертиза, както и предходно съдебно решение, което е влязло в сила, както и изготвената в това съдебно производство СМЕ, със заключение за вродения характер на заболяването. Това заключение е изготвено и този извод е достигнат на базата на огромна по вид и обем медицинска документация, на медицински специалисти, извършвали прегледи на лицето, които пряко, непосредствено и въз основа на професионалните си умения и специални знания, с които разполагат. С жалбата до директор на ТП на НОИ С.-град жалбоподател е представил медицинска документация, която не е коментирана в оспореното решение.

Видно от оспореното решение и потвърденото с него разпореждане, в същите е разгледана и обсъждана хипотезата на чл. 74, ал. 3 КСО, съгласно която лицата с вродени и лицата с придобити трайни увреждания до постъпване на работа придобиват право на пенсия за инвалидност поради общо заболяване при една година действителен осигурителен стаж. Така посочената правна норма не определя към кой точно момент лицето следва да има 1 година действителен осигурителен стаж, като разяснението на този въпрос следва да се извлече от разпоредбата на чл. 22 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж. Съгласно цитираната разпоредба правото на пенсия за инвалидност се поражда от датата на инвалидизиране, а за слепите по рождение и за ослепелите преди постъпване на работа, както и за лицата с вродени или придобити трайни

увреждания до постъпване на работа - от датата на заявлението по чл. 94, ал. 1 или ал. 3 КСО. При пенсия за инвалидност поради общо заболяване към тази дата лицето трябва да има изисквания се осигурителен стаж по чл. 74 КСО. Видно от приложения опис на осигурителен стаж е установено, че към датата на подаване на заявлението по чл. 94, ал. 1 КСО, А. П. има действителен осигурителен стаж в размер надвишаващ 1 година. При тези данни, следва обосноваия извод, че същият отговаря на законовите изисквания на чл. 74, ал. 3 КСО, а именно – лицето да има придобито трайно увреждане до постъпване на работа и една година действителен осигурителен стаж.

С оспореното решение административният орган е приел, че жалбоподателят не е лице с вродено или придобито трайно увреждане до постъпване на работа. Приобщените както пред административния орган, така и в хода на съдебното производство писмени доказателства – здравни документи, сочат към индиция, че оспорваният е с вродено трайно увреждане. В тази връзка съдът намира, че административният орган е допуснал процесуално нарушение от категорията на същественият, тъй като е следвало да извърши изясняване на фактите и обстоятелствата от значение за случая и се обсъдят обясненията и възраженията на заинтересованите граждани и организации, ако такива са дадени, съответно направени обсъди приложението на чл. 74, ал. 3 КСО и дали на жалбоподателя следва да бъде отпусната пенсия за инвалидност поради общо заболяване в тази хипотеза. Още повече, че цялата представена на пенсионния орган медицинска документация не е обсъдена както при постановяване на разпоредбата за отказ от отпускане на лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване на длъжностно лице по пенсионно осигуряване, така и от директор ТП НОИ С.-град.

Настоящият съдебен състав счита, че в конкретния случай допуснатото процесуално нарушение е довело и до неправилно приложение материалния закон и противоречие с целта на закона, тъй като А. П. е представил писмени доказателства, от които може да се приеме, че попада в хипотезата на чл. 74, ал. 3 КСО – лице с вродено увреждане и същият изпълнява условието за отпускане на пенсия за инвалидност поради общо заболяване на това основание.

Административният орган не е установил и не обсъдил фактите, относими към диспозицията на чл. 74, ал. 3 КСО и не е изложил правни изводи по прилагането на материалноправната разпоредба. Бланкетно е посочил, че отпускането на пенсия за инвалидност следва да бъде отказано само на база ЕР на ТЕЛК №00115/20.02.2024г и влизането му в сила, без да се съобрази с това правно основание. (В този смисъл е Решение № 15441 от 14.12.2020 г. на ВАС по адм. д. № 6249/2020 г., VI о.). Процесното решение на административния орган съдът приема за постановено в условията на неизяснена фактическа обстановка, и като такова следва да бъде отменено.

По изложените по-горе съображения обжалваното решение е незаконосъобразно и на основание чл. 172, ал. 2, предл. второ АПК следва да бъде отменено. В съответствие с чл. 173, ал. 2, предл. трето АПК, доколкото естеството на акта не позволява решаването на въпроса по същество от съда, преписката следва да бъде изпратена на длъжностното лице по пенсионно осигуряване към ТП на НОИ – С.-град за ново произнасяне по подаденото от А. П. заявление с № 2112-21-2129 от 15.04.2024 г. на длъжностното лице по ПО, при спазване на дадените по-горе задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона, като на основание чл. 174, изр. 1 АПК се определи и срок за произнасянето. Съдът намира, че срокът следва да бъде едномесечен, считано от датата на получаване на заверен препис от решението.

При този изход на спора и с оглед представения договор за оказана безплатна правна помощ на жалбоподателя, съдът намира, че на процесуалния му представител се дължат разноски на основание чл. 38, ал.1, т. 3, предл. второ от Закона за адвокатурата, вр. чл. 8, ал. 2, т. 2 от Наредба

№ 1 от 9.07.2004 г. за възнаграждения за адвокатска работа в размер на 500 лв.

По изложените съображения и на основание чл. 172, ал. 2, предл. второ и чл. 173, ал. 2, предл. второ АПК, Административен съд – София град, 67 състав

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Решение №2153-21-304/04.12.2024г.на Директора на ТП на НОИ /ТП на НОИ/ С.-град, с което е потвърдено Разпореждане №[ЕГН]/83 от 25.10.2024г. на длъжностно лице по „Пенсионно осигуряване“ /ПО/ при ТП на НОИ С.-град.

ИЗПРАЩА преписката на длъжностното лице по пенсионно осигуряване към ТП на НОИ – С.-град за ново произнасяне по подаденото от А. П. заявление с № 2112-21-2129/15.04.2024 г. на длъжностното лице по ПО, съобразно дадените в мотивите на настоящото решение задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона, в едномесечен срок от получаването на заверен препис от същото.

ОСЪЖДА ТП-НОИ С.-град да заплати на адв. В. Х. И.-И., личен номер [ЕГН] от СмаК, разноси за адвокатско възнаграждение в размер на 500.00 /петстотин/ лв.

Решението подлежи на обжалване пред ВАС в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: